المَرْفُوعَاتُ

٤. خَبَرُ المُبْتَدأ

Yusuf İslam Dağdelen

تَعْرِيفُ الخَبَرِ

Haber, fiil veya fiilin (istifham ve nefiden sonraki sıfatlar) dışında müsnedü bih olarak, lafzi amillerden soyutlanmış isimdir

زَيْدٌ قَائِمٌ — haber–müsned (lafzi amillerden soyutlanmış)

يَضْرِبُ زَيْدٌ — müsned–lakin fiil

أَقَائِمٌ الزَّيْدَانِ — müsned–lakin fiil manasında

أَحْكَامُ الخَبَرِ

1. Haberin (atıfsız bir şekilde) birden fazla olması caizdir.

زَيْدٌ قَائِمٌ ضَاحِكٌ ✓ ✓

2. Haber isim veya fiil cümlesi olabilir. Cümle olduğu vakitte kendisini mübtedaya bağlayacak aid (zamir vb.) gerekir.
(Zamiri şenden haber olma durumu hariç)

زَيْدٌ أَبُوهُ قَائِمٌ — haber–isim cümlesi

زَيْدٌ قَامَ أَبُوهُ — haber–fiil cümlesi

قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ — haber–isim cümlesi; mübteda–şan zamiri; raci yok

3. Haber cümlesinden mübtedaya dönen aid'in (zamir vb.) karine durumunda hazfedilmesi caizdir.

Buğday, (ondan) bir ölçek atmış dirhemdir.

البُرُّ الكُرُّ مِنْهُ بِسِتِّينَ دِرْهَمًا — haber; mübteda

4. Haberde aslolan nekira olmasıdır. Lakin bazen marife olarak da gelebilir.

زَيْدٌ قَائِمٌ — haber–nekira

اللهُ إِلَهُنا — haber–marife

5. Haber bir karine (işaret) bulunduğu vakit hazfedilebilir.

أَزَيْدٌ قَائِمٌ أم عَمْرٌو ﴿ زَيْدٌ (قَائِمٌ) — mübteda; haber – mahzuf (istifham karinesiyle)